

1. ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 12/12/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 12/12/2022

Σελίδα: 15

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΣΚΕΙΜΙΔΗ

Το σύνδρομο της Ουκρανίας

Πόσο σοβαρή είναι η ιταμιά απειλή των Ερντογάν / Τσαβούσογλου ότι «θα έλθουμε ξαφνικά ένα βράδυ»; Με ορθολογικά κριτήρια και μετά την εμπειρία του πολέμου στην Ουκρανία, καθόλου σοβαρή. Αλλά ο ορθολογισμός δεν είναι το κύριο γνώρισμα αυταρχικών καθεστώτων. Και τα πράγματα μπορεί εύκολα να ξεφύγουν όταν βρίσκεσαι σε «εξίσωση πολέμου». Ωστόσο, σύμφωνα με τον θεωρητικό των σύγχρονων συγκρούσεων Chr. Blattman («The Hard Truth About Long Wars / Η Σκληρή Αλήθεια για τους Μακροχρόνιους Πολέμους», Foreign Affairs), ο πόλεμος στην Ουκρανία προσφέρει ορισμένες διαπιστώσεις ιδιαίτερα χρήσιμες και διδακτικές και για την ελληνοτουρκική αντιπαράθεση. Καθώς ουσιαστικά λένε ότι οι Ερντογάν / Τσαβούσογλου δεν μπορούν (και δεν πρέπει) να υλοποιήσουν την αμετροεπή διακήρυξή τους για πολλαπλούς λόγους: πρώτα απ' όλα γιατί η Ελλάδα είναι μια ισχυρή χώρα με ικανή αποτρεπτική δύναμη και δεύτερον, γιατί είναι χώρα με ισχυρές διακρατικές συμμαχίες, μέλος της ΕΕ με μέσα στήριξης όπως ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής κ.λπ. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Blattman, ο πόλεμος στην Ουκρανία πιστοποιεί ότι:

Πρώτον, όταν μια χώρα, ένας λαός, αμύνεται διεξάγοντας έναν πόλεμο για βασικές αρχές (ελευθερία, δημοκρατία, κυριαρχία κ.λπ.) δεν υποχωρεί, δεν μπαίνει σε διαπραγμάτευση, δεν κάνει συμβιβασμούς, εφόσον βέβαια δεν πττάται στο πεδίο. Ο πατριωτισμός είναι το αίσθημα που πρυτανεύει έστω και με υψηλό ανθρώπινο και άλλο κόστος.

Δεύτερον, η Δύση με τη στάση της απέναντι στην Ουκρανία (στήριξη στρατιωτικά, οικονομικά κ.ά.) έδειξε ότι ευνοεί σε υψηλό βαθμό την προσήλωσή της στις κεντρικές φιλελεύθερες αξίες της ελευθερίας, δημοκρατίας, εθνικής κυριαρχίας. Όπως γράφει ο Blattman, η Δύση «υπακούει στην ακατάβλητη δύναμη των φιλελεύθερων ιδεών», κάτι που πιθανότατα θα ισχύσει για οποιαδήποτε παρεμφερή κατάσταση. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, το πιθανότερο σενάριο είναι ότι ένας άδικος πόλεμος από τη στιγμή που θ' αρχίσει γίνεται μακροχρόνιος, δύσκολα τελειώνει.

Αυτά είναι δύο σημαντικά διδάγματα που κανένας Ερντογάν δεν μπορεί να αγνοήσει. Είναι το ισχυρό «σύνδρομο της Ουκρανίας» (M. Geleotí, «Putin's Wars», London, 2022). Αλλά ενώ αυτά σημαίνουν ότι λογικώς θα πρέπει να αποκλεισθεί το σχεδιασμένο θερμό επεισόδιο, δεν συνεπάγονται αναποφεύκτως και τον αποκλεισμό ενός πολέμου ως συνέπεια ατυχήματος, λάθους ή μιας παρανόησης ιδιαίτερα σε περίοδο επικοινωνιακού κενού. Επομένως η ελληνοτουρκική αντιπαράθεση θα πρέπει να επιλυθεί. Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις δεν θα πρέπει να βρίσκονται εις το διπνέκος στην αιχμή της «μη ειρήνης, μη πολέμου» σε μια δυναμικώς επικίνδυνη «εξίσωση πολέμου». Και μπορεί να επιλυθεί μέσα από τον διάλογο (όχι με «το παράλογο» βέβαια) στη βάση του διεθνούς δικαίου. Όταν ΗΠΑ και Ρωσία που βρίσκονται σε οιοσεί πόλεμο διεξάγουν διάλογο για τον έλεγχο των εξοπλισμών / ΜΟΕ, είναι προφανές το τι πρέπει να κάνουν Ελλάδα - Τουρκία: να κλειδώσουν τώρα σε μια διαδικασία διαλόγου, έστω περιορισμένης εμβέλειας...

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωσκειμίδης είναι πρώην ηγεσθεύτης - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ